

Komunikat prasowy

Luksemburg, 6 czerwca 2019 r.

Unia Europejska musi wytwarzać więcej energii wiatrowej i fotowoltaicznej, aby zrealizować cele dotyczące produkcji energii ze źródeł odnawialnych – zwracają uwagę kontrolerzy

Jak wynika z nowego sprawozdania Europejskiego Trybunału Obrachunkowego, UE powinna podjąć istotne działania, które pozwolą zwiększyć wytwarzanie energii wiatrowej i fotowoltaicznej i tym samym osiągnąć cele w zakresie produkcji energii ze źródeł odnawialnych. Zdaniem kontrolerów zarówno w sektorze energii wiatrowej, jak i słonecznej od 2005 r. dokonano znacznego postępu, lecz po 2014 r. nastąpiło w nich spowolnienie. Komisja powinna wezwać państwa członkowskie do wsparcia dalszego rozwoju tego rodzaju energii poprzez organizowanie aukcji w celu przydzielania dodatkowych mocy zainstalowanych odnawialnych źródeł energii, promowanie uczestnictwa obywatelskiego i poprawę warunków rozwoju. Równocześnie kontrolerzy ostrzegają, że dla połowy państw członkowskich osiągnięcie celów dotyczących energii ze źródeł odnawialnych wyznaczonych na 2020 r. będzie stanowiło poważne wyzwanie.

Unia dąży do tego, by do końca 2020 r. jedna piąta energii wykorzystywanej w UE do produkcji energii elektrycznej, ogrzewania, chłodzenia oraz transportu pochodziła ze źródeł odnawialnych. W latach 2005–2017 produkcja energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych w UE faktycznie podwoiła się – z poziomu około 15% do prawie 31%. Największy udział w produkcji energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych mają obecnie sektory energii wiatrowej i słonecznej. Za sprawą malejących kosztów stają się one coraz bardziej konkurencyjną alternatywą dla produkcji energii w procesie spalania paliw kopalnych.

Kontrolerzy ocenili postęp dokonany przez państwa członkowskie UE na drodze do osiągnięcia celów w zakresie produkcji energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych. Udali się do Niemiec,

Niniejszy komunikat prasowy stanowi streszczenie sprawozdania specjalnego przyjętego przez Europejski Trybunał Obrachunkowy. Pełny tekst sprawozdania dostępny jest na stronie eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – Rzecznik

Tel.: (+352) 4398 47063

Tel. kom.: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – Urzędnik ds. kontaktów z prasą

Tel.: (+352) 4398 45410

Tel. kom.: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

[@EUAuditors](https://twitter.com/EUAuditors)

eca.europa.eu

Grecji, Hiszpanii i Polski, aby sprawdzić, czy wsparcie finansowe na rzecz produkcji energii elektrycznej z energii wiatrowej i słonecznej było skuteczne.

Ustalono, że w wielu przypadkach w początkowych programach wsparcia przewidziano zbyt duże subsydia, co skutkowało wyższymi cenami energii elektrycznej lub wzrostem deficytu budżetowego. Po 2014 r., gdy państwa członkowskie ostatecznie zmniejszyły wsparcie w celu ograniczenia obciążenia konsumentów i presji na budżety krajowe, zaufanie inwestorów zostało podkopane i nastąpiło spowolnienie rynku.

– Państwa członkowskie zachęcały do inwestowania w instalacje wiatrowe i fotowoltaiczne, lecz sposób ograniczenia przez nie wsparcia odstraszył potencjalnych inwestorów i spowolnił rozwój – **oświadczył George Pufan, członek Europejskiego Trybunału Obrachunkowego odpowiedzialny za sprawozdanie.** – Spowolnienie w przechodzeniu na produkcję energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych stwarza z kolei ryzyko, że możemy nie osiągnąć unijnych celów zaplanowanych na 2020 r.

Organizowanie aukcji w celu przydzielania dodatkowych mocy zainstalowanych odnawialnych źródeł energii, ustalania ceny nabycia i promowanie uczestnictwa obywatelskiego w zielonej gospodarce stanowi kluczowy warunek zwiększenia poziomu inwestycji – twierdzą kontrolerzy. Konieczne jest także wprowadzenie dodatkowych ulepszeń, aby poprawić warunki uczestnictwa w rynkach energii ze źródeł odnawialnych, na przykład zniesienie restrykcyjnych przepisów w sprawie planowania przestrzennego i czasochłonnych procedur administracyjnych oraz wyeliminowanie niewydolności sieci.

Kontrolerzy stwierdzili, że połowa państw członkowskich już w 2017 r. zbliżała się do osiągnięcia krajowych celów na 2020 r. w zakresie energii ze źródeł odnawialnych, lecz równocześnie ostrzegają, że druga połowa będzie musiała w ich osiągnięcie włożyć duży wysiłek. Wyrazili też obawy co do tego, czy działania części państw w obszarze odnawialnych źródeł energii będą wystarczające, aby udało się zrekompensować zbyt małe wysiłki pozostałych państw oraz aby osiągnąć ogólny cel unijny.

Jak zauważają kontrolerzy, obowiązujące przepisy nie zapewniają terminowego przekazywania sprawozdań na temat postępów w obszarze odnawialnych źródeł energii, a Komisja nie posiada uprawnień do reagowania na wolniejsze tempo rozwoju tego rodzaju energetyki w części państw członkowskich. Zwracają też uwagę, że zgodnie z przyjętym poziomem docelowym w 2030 r. co najmniej 32% energii w UE ma pochodzić ze źródeł odnawialnych i twierdzą, że przy braku wiążących celów krajowych osiągnięcie tego poziomu może być trudne. Ostrzegają ponadto, że może ono wymagać – poza finansowaniem unijnym, którego dotyczy niniejsze sprawozdanie – znacznych krajowych inwestycji publicznych i prywatnych.

Aby wesprzeć poprawę sytuacji w tym zakresie, kontrolerzy formułują następujące zalecenia:

- o koncentracja na likwidacji niedoborów w dążeniu do osiągnięcia celów na 2020 r.;
- o uproszczenie procedur i poprawa danych statystycznych pod względem aktualności;
- o planowanie wystarczających aukcji i promowanie inwestycji w infrastrukturę sieciową;

- o zapewnienie lepszego monitorowania.

Informacje dla redaktorów

Od 2005 do 2017 r. produkcja energii elektrycznej z energii wiatrowej i słonecznej w UE wzrosła odpowiednio o 400% i 8 000%. W latach 2007–2020 za pośrednictwem Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności UE udostępniła około 8,8 mld euro na projekty dotyczące energii ze źródeł odnawialnych, w tym około 972 mln euro na inwestycje w energię wiatrową i 2,9 mld euro – w energię fotowoltaiczną. Zazwyczaj w ramach programów wsparcia zapewniano gwarantowane ceny sprzedaży, premie dodatkowe lub inny dochód poprzez certyfikaty zbywalne. Na okres 2021–2027 Komisja proponuje przeznaczyć około 71,8 mld euro na rzecz projektów wspierających osiągnięcie celów klimatycznych, co obejmuje również promowanie produkcji energii ze źródeł odnawialnych.

UE określiła cele krajowe na 2020 r. dotyczące całkowitego zużycia energii na potrzeby produkcji energii elektrycznej, ogrzewania, chłodzenia i transportu. Przeciwno państwow członkowskim, które nie osiągną tych celów, Komisja może wystąpić na drodze sądowej. Państwa członkowskie miały możliwość ustalenia własnych, bardziej ambitnych celów dotyczących energii ze źródeł odnawialnych. W odniesieniu do 2030 r. krajowe cele zostały jednak zarzucone na rzecz ogólnego celu UE.

Trybunał przedstawia swoje sprawozdania specjalne Parlamentowi Europejskiemu i Radzie UE, a także innym zainteresowanym stronom, w tym parlamentom narodowym, podmiotom związanym z danym sektorem i przedstawicielom społeczeństwa obywatelskiego.

Sprawozdanie specjalne nr 8/2019 pt. „Energia wiatrowa i słoneczna w produkcji energii elektrycznej – do osiągnięcia celów unijnych potrzebne są istotne działania” jest dostępne na stronie internetowej Trybunału (eca.europa.eu) w 23 językach UE.